

VIVEs kommunetal 2021.4: Coronakrisen har fået flere i gang med en ungdomsuddannelse

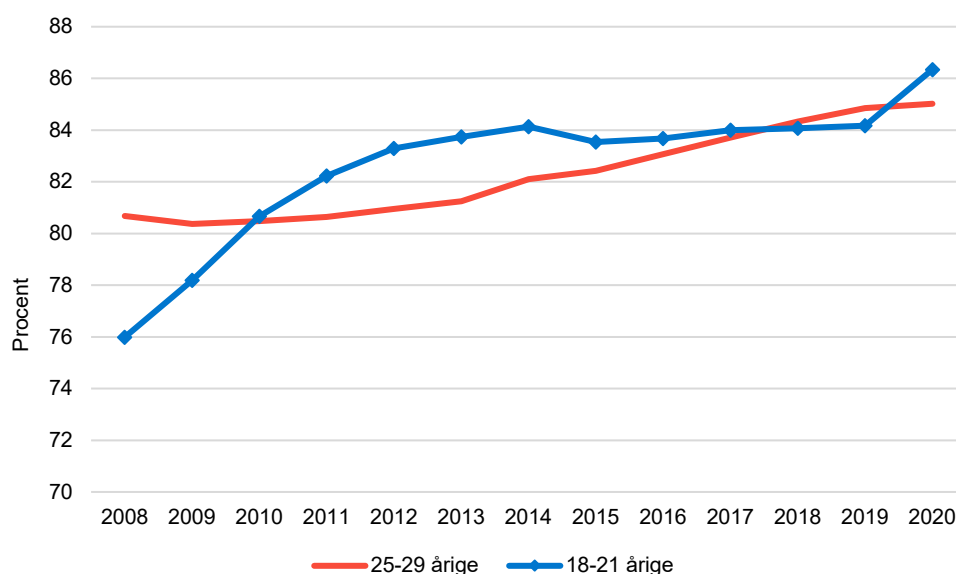
En stigende andel unge tager en ungdomsuddannelse. Ikke mindst er der sket en stor stigning under coronakrisen. I storbyerne er andelen med en ungdomsuddannelse dog stadig væsentligt lavere end i yderområderne.

År for år stiger andelen af unge i en årgang, der tager en ungdomsuddannelse. Stigningen varierer dog fra kommune til kommune, ligesom der er store forskelle på tværs af landets kommuner. Sammenlignet med unge med opvækst i storbyerne tager unge med opvækst i yderområderne i højere grad en ungdomsuddannelse.

Stadig flere unge tager en ungdomsuddannelse

Andelen af de 25-29-årige, der har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse, er på landsplan steget fra ca. 81 procent i 2008 til 85 procent i 2020, jf. figur 1. For de 18-21-årige er andelen tilsvarende steget fra 76 procent til ca. 86 procent. For de 18-21-årige er der tale om en markant stigning i corona-året 2020. Det kan blandt andet være foranlediget af de reducerede muligheder for at rejse og arbejde.

Figur 1 Andel unge, der har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse

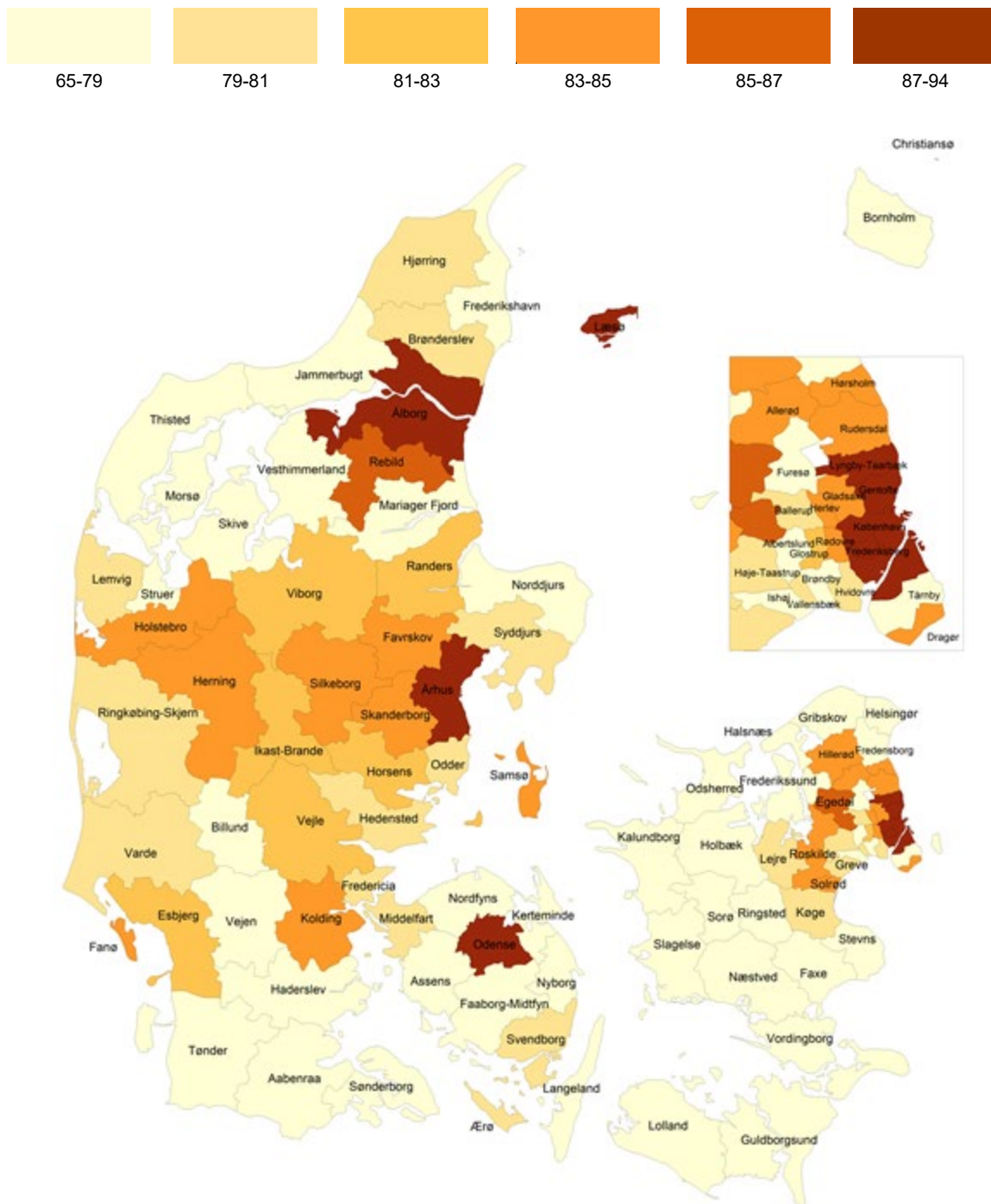
Note: I årene 2008-2019 er andelen unge opgjort ultimo året. I 2020 er andelen opgjort ultimo september.

Kilde: ECO Nøgletal og Danmarks Statistiks uddannelsesregister (UDDA).

Mange unge i yderområder tager en ungdomsuddannelse

Der tegner sig et tydeligt billede af, at mange unge med opvækst i yderområderne i Danmark tager en ungdomsuddannelse. Mange af de unge med ungdomsuddannelse bliver dog ikke boende i hjemkommunen. I stedet flytter de i stort tal ind til de store byer. De unges flyttemønstre kan tydeligt aflæses på danmarkskortene på de næste to sider. Begge kort viser, hvor mange procent af de 25-29-årige, der i 2020 har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse. Den eneste forskel på de to kort er, at de 25-29-årige på det ene kort er fordelt efter, hvor de bor i dag, mens de på det andet kort er fordelt efter, hvor de boede, da de var 15 år.

Kort 1 Andel 25-29-årige med ungdomsuddannelse september 2020. Efter nuværende bopæl

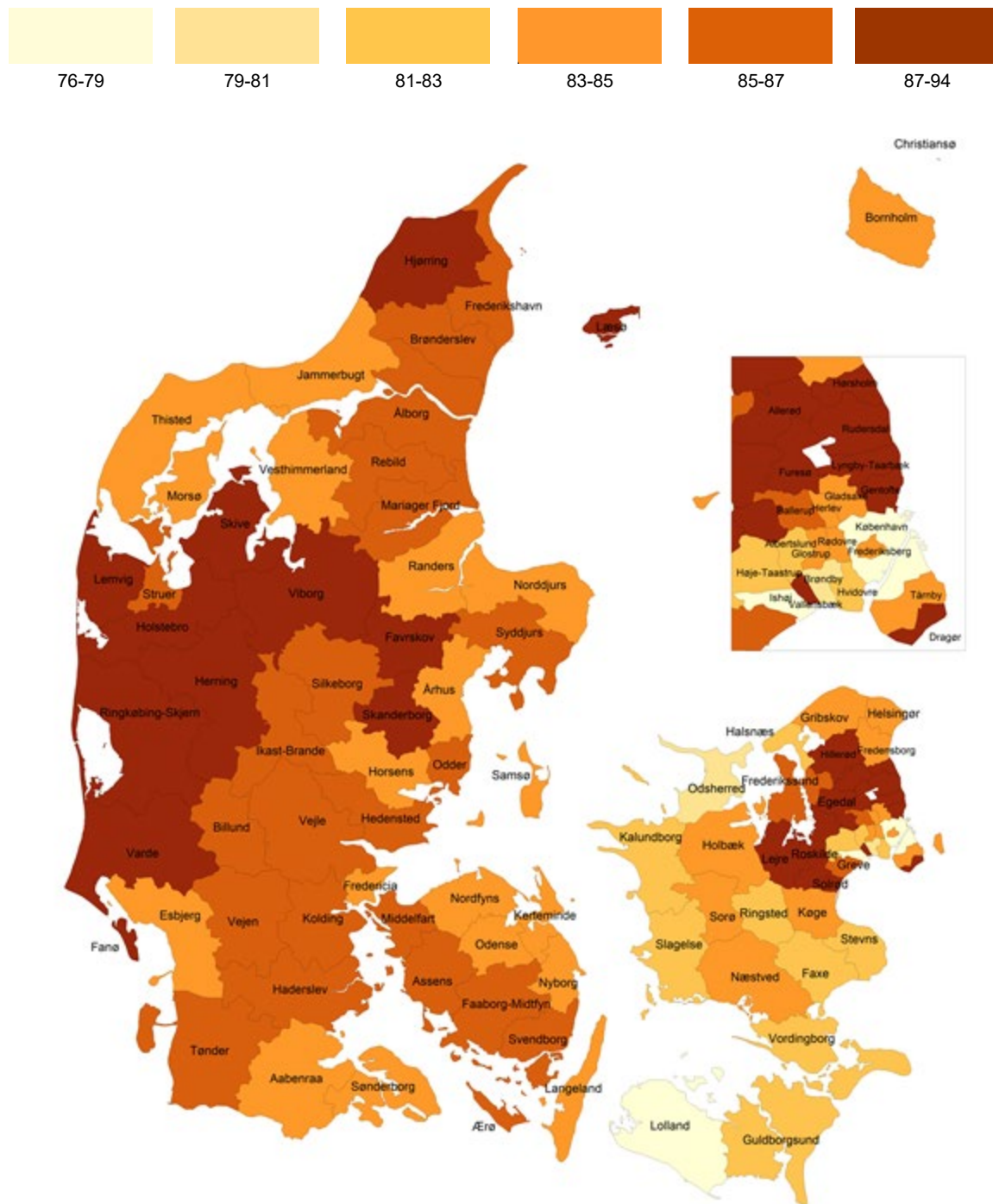
Kilde: ECO Nøgletal og Danmarks Statistiks uddannelsesregister (UDDA).

Universitetsbyer er magneter

Kort 1 viser, at det især er i de store universitetskommuner Aalborg, Aarhus, Odense og København, at der i dag bor mange 25-29-årige med en ungdomsuddannelse.

Billedet er et andet på kort 2. Kortet viser, hvor de unge med ungdomsuddannelse boede, da de var 15 år.

Kort 2 Andel 25-29-årige med ungdomsuddannelse september 2020. Efter bopæl som 15-årig

Kilde: ECO Nøgletal og Danmarks Statistiks uddannelsesregister (UDDA).

Ud over unge, der vokser op nordsjællandske kommuner og i Roskildeområdet, tager især unge fra Syd-, Midt-, Vest- og Nordjylland samt kystkommunerne på Fyn en ungdomsuddannelse. Omvendt tager en relativt lav andel unge, der er opvokset i de fire store universitetskommuner, en ungdomsuddannelse.

Unge sociale og familiemæssige baggrund har stor betydning for, om de tager en ungdomsuddannelse. Kommer de unge fra et hjem, hvor forældrene har en videregående uddannelse, er der fx større sandsynlighed for, at de tager en ungdomsuddannelse. Dette er der ikke taget højde for i de

to kort. Nogle af forskellene mellem kommunerne kan derfor hænge sammen med forskelle i kommunernes befolkningssammensætning. Under alle omstændigheder viser kortene dog med tydelighed, at de store byer og ikke mindst universitetsbyerne virker som magneter på de unge i ungdomsårene.

De to landkort fortæller ikke noget om, hvilken ungdomsuddannelse den unge tager. Her kan det for eksempel tænkes, at unge med en erhvervsfaglig uddannelse er mindre tilbøjelige til at flytte, fordi det er muligt at finde uddannelse og praktikplads i lokalområdet.

Mange faktorer spiller ind

Mange faktorer har betydning for, om unge bliver boende i deres hjemkommune eller vælger at flytte væk. Det kan for eksempel være faktorer som uddannelses- og jobambitioner, transportmuligheder, jobmuligheder, uddannelsesinstitutioners beliggenhed, etablering af familie, kammeraternes flytte- og uddannelsesvalg og forestillingen om, at det er mere spændende at bo i en større by. Det kræver mere dybdegående analyser at kunne forklare præcist, hvad der ligger bag forskellen på de to kommunale Danmarkskort. Men uanset, hvad forklaringerne er, er det vigtigt at være opmærksom på, at statistik over, hvor de unge bor i dag, skjuler, at en række yderkommuner ser ud til at være ganske gode til at få de unge til at tage en ungdomsuddannelse. De høster blot ikke frugterne af indsatsen, da en stor del af de unge senere flytter til kommuner, hvor der er videregående uddannelser, flere jobmuligheder, og hvor det er mere attraktivt at være ung.

Data og metode

Analysen er baseret på ECO Nøgletal og bygger på data om kommunernes udgifter, struktur, befolkningssammensætning og uddannelsesstatus fra Danmarks Statistik.

Find flere tal fra din kommune eller se demo-versionen af ECO Nøgletal på eco.vive.dk.

Se for eksempel tabeller om de unges valg af ungdomsuddannelse:

- Tabel 6.18 Ungdomsuddannelsesandel ultimo september 2020
- Tabel 6.21 Tilmelding til ungdomsuddannelserne marts 2021
- Graf 6.30 Ungdomsuddannelsesandel for 18-21 årige 2014-2020.

ECO Nøgletal leverer tabeller med nøgletal samt grafer med udviklinger på 19 forskellige udgiftsområder i den kommunale sektor. Hver kommune bliver sammenlignet med en gruppe af kommuner med tilsvarende rammebetingelser på det enkelte udgiftsområde.

Kontakt: Kurt Houlberg, professor i VIVE: tlf. 31 57 66 84, kuho@vive.dk eller Asger Graa Andreasen, analytiker i VIVE, tlf. 33 48 09 63, aga@vive.dk.

I VIVEs kommunetal dykker vi med jævne mellemrum ned i udvalgte ECO Nøgletal. Du kan [tilmelde dig VIVEs nyhedsbrev på \[vive.dk\]\(https://vive.dk\)](#) og modtage kommende udgaver af VIVEs kommunetal.